

Культура – основний чинник виховання студентської молоді

О.І.БАТІСТОВА

Харківська національна академія міського господарства

У сучасному світі, який глобалізується та вступає на постіндустриальний етап свого розвитку, на перший план виходить соціокультурна складова. Це пов'язано із багатьма факторами, зокрема – з наростанням цивілізаційних протиріч, наростанням екологічної, ресурсної та духовної кризи всього людського суспільства. Духовна криза перш за все проявляється у розповсюдженні філософії постмодернізму та формуванні суспільства споживання, особливо в країнах Заходу. Постмодернізм у найбільш загальному вигляді означає розчарування людини у підсумках попередніх етапів розвитку. Постмодерна людина якби втратила ґрунт під ногами, вона якби опинилася у сомнамбулічному стані, у невагомості, з яких ніяк не може знайти вихід. На даний момент сфера культури виходить на передові позиції по відношенню до сфери економіки. Сама культура набуває нових рис, стає постмодерною. У ній починає переважати масова культура, що засновується на принципі споживання, розважання та задоволення. Інші її компоненти – наука, висока культура в цілому та народна культура – або відходять на задній план, або змішуються з масовою культурою, створюючи різні гібриди. У всіх випадках інтелектуальний та духовний рівень культури знижується.

Використовуючи сучасні засоби комунікації, що характерні для постіндустриального етапу розвитку, володарі великих капіталів, ЗМІ формують у людини штучні потреби, програмують її поведінку, спотворюють ідеали та цінності, маніпулюють свідомістю, поглядами, інтересами, призводять до руйнування її особистості, людина стає одномірним споживачем, яким управляють. При чому в останні десятиліття набули популярності футуралістичні прогнози про зіткнення цивілізацій на релігійній та цивілізаційній основі, зокрема С. Хантінгтона.

Усі вище описані факти дають зрозуміти, що для запобігання цих негативних тенденцій необхідно кардинальним чином поміняти погляди людей на світ, суспільство та на саму особистість. Все це можна зробити у процесі виховання людини, яке відбувається не тільки у шкільних та дошкільних навчальних закладах, але в більшій мірі у вищих навчальних закладах, бо саме в них людина вже усвідомлює ту інформацію, яку вона отримує, та формує своє відношення до навколишнього світу, саме тут вона всебічно розвивається. Ще в Стародавньому Китаї Конфуцій відзначав, що можливості людини від природи неоднакові. Ідеально вихована людина повинна мати високі якості: благородство, прагнення до істини, шанобливість, правдивість, багату

духовну культуру. По суті філософу належить чи не перша думка про всебічний розвиток особистості, де пріоритет віддається моральному початку.

Не можна забувати, що культура особистості – є сферою життєдіяльності людини, її творчість з якісного перетворення навколишнього середовища та самої себе, що в дійсності проявляється у послідовній черзі інновацій по відношенню до первинного для даної людини стану. Культура – це все створюване людиною, – матеріальне та ідеальне, видиме та невидиме. Культура особистості безпосередньо пов'язана із господарством – і як результат, і як початок, та як засіб.

Тому, треба всебічно розвивати суспільство зокрема студентську молодь) на моральних засадах для того, щоб подолати загрозу, яка нависла перед людством, а також забезпечити всебічний розвиток особистості.